

Viite: ISO/DIS 11620 E standardin äänestyksessä (voting 2006-08-04 – 2007-01-15) versio

Lausunto ISO/DIS 11620 E –standardin luonnoksesta

Suomen yliopistokirjastojen neuvosto on tutustunut standardiluonnokseen. Lausunto pohjautuu Suomen yliopistokirjastojen neuvoston ja Amkit-konsortion jäsenistä koostuvan työryhmän¹ valmisteluun. Kommentit on hyväksytty 9.11.2006 Oulussa pidetyssä Suomen yliopistokirjastojen neuvoston kokouksessa.

B.1 Resources, Access, and Infrastructure

B.1.1 Collection

B.1.1.1 Required titles availability

Tunnusluku lasketaan prosentteina, joten tunnusluvun nimi tulee muuttua ”**Percentage of required titles available**”.

B.1.1.3 Subject catalogue search success rate

Tunnusluku lasketaan prosentteina, joten tunnusluvun nimeen tulee selvyiden vuoksi lisätä tieto siitä: ”**Subject catalogue search success rate (in percentage)**”

B.1.2 Access

B.1.2.1 Shelving accuracy

Tunnusluku lasketaan prosentteina, joten tunnusluvun nimeen tulee selvyiden vuoksi lisätä tieto siitä: ”**Shelving accuracy (in percentage)**”

B.1.2.3 Speed of interlibrary lending

Tunnusluvun nimessä on nopeus, joka määritellään aina jotakin aikayksikköä kohti. Tunnusluku lasketaan kuitenkin aikayksikössä tehtyinä suoritteina. Toisin sanoen tunnusluvun nimi ja määritelmä ovat siltä osin ristiriitaisia. Tunnusluvun nimeä tai määritelmää tulee muuttaa, siten, että ne ovat sopusoinnussa keskenään. Toisin sanoen muutosvaihtoehdot ovat

1. Säilytetään nimi ja muutetaan laskentakaavaa siten, että lukumäärä jaetaan ajalla => uusi kaava = *the number of interlibrary loan plus document delivery requests / the number of hours to complete a specified number of interlibrary loans or document delivery requests*

2. Säilytetään laskentakaava ja muutetaan nimi esimerkiksi ”Keskimääräinen kaukopalvelutilauksen toimitusaika”

B.1.2.4 Percentage of successful interlibrary loans

Laskentakaavassa virhe: nyt on kerottuna ”1,000” ja kertojana pitää olla 100 (sata).

¹ Työryhmän jäsenet: Päivi Kytömäki (Oulun yliopiston kirjasto), Sinikka Luokkanen (Hämeen ammattikorkeakoulu), Tuulikki Nurminen (Turun yliopiston kirjasto) ja Päivi Ylätalo (Diakonia ammattikorkeakoulu)

B.1.3 Facilities

B.1.3.1 Public access workstations per capita

B.1.3.3 User area per capita

B.1.3.4 Seats per capita

Emme kannata missään osiossa laskentatapaa per 1000 henkilöä. Neljästä *Facilities* –kohdan tunnusluvusta 2 lasketaan per 1000 henkilöä ja kaksi per henkilö. Hahmottamista helpottaa, jos kaikissa tilanteissa lasketaan per henkilö eli B.1.3.1 ja B.1.3.4 tunnuslukujen laskennassa käytetään henkilömäärää eikä tuhansia henkilöitä. Kaikki kolme yllä olevaa tunnuslukua käännetään siten, että henkilömäärä jaetaan työasemien, neliöiden tai työskentelypaikkojen määrällä. Tunnuslukujen erottelukyky ja hahmottaminen paranee. Esimerkiksi jos kohdeväestö on 8800 henkilö ja työasemia on 86, niin nyt tunnusluku on ”10 työasemaa 1000 kohdeväestön henkilö kohti” ja ehdotuksemme on ”102 kohdeväestön henkilö kutakin työasemaa kohti”.

B.1.4 Staff

B.1.4.1 Staff per capita

Tunnuslukua käännetään siten, että kohdeväestön henkilömäärä jaetaan työntekijämäärällä. Tunnuslukujen erottelukyky ja hahmottaminen paranee. Esimerkiksi jos kohdeväestö on 19000 henkilö ja henkilöstömäärä on 107, niin nyt tunnusluku on ”6 työntekijää 1000 kohdeväestön henkilöä kohti” ja ehdotuksemme on ”178 kohdeväestön henkilö kutakin työntekijää kohti”.

2

B.2 Use

B.2.1 Collection

B.2.1.1 Collection turnover

Kohdassa 3.26 määritellään *loan*. Huomautuksen 1 ”*user-initiated renewals*”: Tarvitaan takennusta tarkoittavatko vain asiakkaan itsensä tekemiä itsepalvelu-uusintoja, joihin ei lueta mukaan edes asiakkaan pyynnöstä henkilökunnan tekemiä uusintoja vai otetaanko henkilökunnan asiakkaan pyynnöstä tekemät uusinnat mukaan.

B.2.1.2 Loans per capita

B.2.1.4 Number of content units downloaded per capita

B.2.1.5 In-library use per capita

Tunnusluvut B.2.1.2, B.2.1.4 ja B.2.1.5 lasketaan tapahtumia per kohdeväestö. Tunnusluvut ilmoitetaan kuitenkin eri tarkkuuksilla: B.2.1.2 yhden desimaalin tarkkuudella ja kaksi muuta kokonaislukuina. Tunnusluvut olisi syytä kaikki ilmoittaa samalla tarkkuudella.

B.2.2 Access

B.2.2.5 User attendances at library events per capita

B.2.2.6 Number of user attendances at training lessons per capita

Tunnusluvut B.2.2.5 ja B.2.2.6 lasketaan kohdeväestön tuhanta henkilöä kohti. Emme kannata missään osiossa laskentatapaa per 1000 henkilöä. Jos tunnusluvun laskentaa ei muuteta, on tunnusluvun nimen kerrottava käytetäänkö laskennassa kohdeväestön kokoa siltään vain tuhansina henkilöinä.

B.3 Efficiency

B.3.4 General

B.3.4.1 Cost per user

Tunnuslukuna parempi olisi kustannukset kohdeväestön henkilöä kohti kuin käyttäjää kohti. Avoimissa kirjastoissa, joissa asiakas voi käyttää paikallisesti aineistoja ja palveluja rekisteröitymättä on mahdotonta laskea käyttäjiä tai ainakin ohjeistus laskentatavasta tulee olla yksiselitteinen.

B.4 Potentials & Development

B.4.2 Staff

B.4.2.1 Percentage of library staff providing electronic services

Määrittely on epätarkka: mitä kuuluu laskea mukaan ja mitä ei (www-palvelut/tiedotus; kirjasto- ja tiedonhakupöytäjärjestelmien osalta, jne.)

B.4.3 General

B.4.3.1 Percentage of library means received by special grant or income generated

Määritelmää tulee tarkentaa. Mitä ISO 2789 (2003) kohdan 6,5,3, *Income and funding* kohdan alakohtaa tässä tunnusluvussa on tarkoitus ottaa laskentaan mukaan?

Suomen yliopistokirjastojen neuvoston puolesta

Ari Muhonen
Puheenjohtaja

LIITE: Kommenttien käänös englanniksi.

Reference: ISO/DIS 11620 E standard (voting 2006-08-04 2007-01-15) version

Statement about the draft of the **ISO/DIS 11620 E**-standard

The Council for Finnish University Libraries has become acquainted to the draft of the standard ISO/DIS 11620. The statement is based on the comments of a preparation team² consisting of the members of the Council for Finnish University Libraries and Amkit-consortium. The comments has been accepted at the meeting of the Council of Finland's University Libraries which was held 9th November 2006 in Oulu.

B.1 Resources, Access and Infrastructure

B.1.1 Collection

B.1.1.1 Required titles availability

Key figure is calculated in per cent so the name of the indicator has to be changed “**Percentage of required titles available**”.

B.1.1.3 Subject catalogue search success rate

Indicator is calculated in per cent so the information about it has to be added to the name of key figure for the sake of clarity: “**Subject catalogue search success rate (in percentage)**”

B.1.2 Access

B.1.2.1 Shelving accuracy

Key figure is calculated in per cent, so, the information about it has to be added to the name of the indicator for the sake of clarity “**Shelving accuracy (in percentage)**”

B.1.2.3 Speed of interlibrary lending

There is speed in the name of key figure which is always defined per a time unit. However, the key figure is calculated as services (suorite?) that have been done in a time unit. In other words the name and definition are conflicting on that. The name or definition has to be changed, so that both will be between themselves in harmony. In other words the change alternatives are

1. The name is maintained but the calculation method is changed so that the number will be divided in the time => a new formula = *the number of interlibrary loan plus document delivery requests / the number of hours to complete a specified number of interlibrary loans or document delivery requests*

2. The calculation formula is maintained and the name is changed for example to “average time of delivery for interlibrary lending”

B.1.2.4 Percentage of successful interlibrary loans

There is a mistake in the calculation formula: now multiplied with “1,000” as it should be with 100 (a hundred).

² Team members: Päivi Kytömäki (the Library of the University of Oulu), Sinikka Luokkanen (Häme Polytechnic), Tuulikki Nurminen (the Library of the University of Turku) and Päivi Ylätaalo (Diakonia Polytechnic)

B.1.3 Facilities

B.1.3.1 Public access workstations per capita

B.1.3.3 User area per capita

B.1.3.4 Seats per capita

We do not support in any item a calculation method per 1 000 persons. From the four key figures in the section Facilities two are calculated per 1 000 persons and two per a person. It would facilitate piecing together, if in all the situations calculating is done per person and not per 1 000 persons in other words when calculating B.1.3.1 and B.1.3.4 key figures the number of individuals is used instead of thousand persons. All aforementioned three indicators are switched so that the number of people is divided with the number of the workstations, square metres or working space. The power to sort out and shape improves. If the target population is for example 8800 person, and there will be 86 workstations, so now the key figure is “10 workstations towards 1000 persons of the target population” and our proposal is “102 persons of the target population for each workstation”.

B.1.4 Staff

B.1.4.1

The key figure is switched so that the number of people of the target population will be divided with a number of employees. The power to sort out and shape improves. If the target population is, for example, a person, and the number of staff will be 107, so now the key figure is “6 workers per 1000 persons of target populations” and our proposal is “178 persons of target population for each worker”

B.2 Use

B.2.1 Collection

B.2.1.1 Collection turnover

In section 3.26 is defined, *loan*. Remark 1 “*user-initiated renewals*”. Specification is needed, does this refer to the renewals made by the customer himself so that the renewals made by staff after customers request are excluded or so that they are included.

B.2.1.2 Loans per capita

B.2.1.4 Number of content units downloaded per capita

B.2.1.5 In-library use per capita

Key figures B.2.1.2, B.2.1.4 and B.2.1.5 are calculated as events per target population. However, the key figures are reported with different accuracies: B.2.1.2 with one decimal accuracy and two other as whole numbers. All the key figures should be reported with the same accuracy.

B.2.2 Access

B.2.2.5 User attendances at library events per capita

B.2.2.6 Number of user attendances at training lessons per capita

Key figures B.2.2.5 and B.2.2.6 are calculated towards thousand persons of the target population. We do not support a calculation method per 1000 persons in any item. If the calculation of the key figure will not be changed, the name of the key figure should tell if the size of the target population is used as such or only as thousands of persons.

B.3 Efficiency

B.3.4 General

B.3.4.1 Cost per user

Better as a key figure would be costs per person of the target population than per user. In open libraries in which the customer can use materials and services locally without registering himself it is impossible to calculate users or at least the instructions of the calculation method must be unambiguous.

B.4 Potentials & Development

B.4.2 Staff

B.4.2.1 Percentage of library staff providing electronic services

Definition is inaccurate: what should be included and what not (WWW services/information; concerning library and information retrieval systems etc.)

B.4.3 General

B.4.3.1 Percentage of library means received by special grant or income generated

Definition has to be focused concerning which parts of sections ISO 2789 (2003) 6,5,3 *Income and fundings* subsections should be included when calculating this key figure?

On behalf of the Council for Finnish University Libraries

Ari Muhonen

The Chairman of the Council for Finnish University Libraries